

İşçilere ödenen yiyecek yardımından gelir vergisi, SSK işçi prim kesintisi ve işsizlik fonu işçi hissesi kesintisinin yapılması gerektiği hakkında.

Daire : 1 Karar Tarihi : 21.04.2009 Tutanak No : 9479 Ankara Akyurt Belediyesi Hesap İşleri Müdürlüğü 2007 **KONU: İşçilere ödenen yiyecek yardımından gelir vergisi, SSK işçi prim kesintisi ve işsizlik fonu işçi hissesi kesintisinin yapılması gerektiği hakkında.** “... Akyurt Belediyesi’nde çalışan işçilere ödenen yiyecek yardımından gelir vergisi, SSK işçi prim kesintisi ve işsizlik fonu işçi hissesi kesintisinin yapılmadığı tespit edilmiştir. a) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 2’nci maddesinde gelir vergisinin unsurları arasında sayılan ücret, aynı kanunun 61.maddesinde; “Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir”.(...) olarak tanımlanmakta devamında ise “Bu kanunun uygulanmasında aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır. 1.(...) 2.Evvelce yapılmış ve gelecekte de yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler.” denilmektedir. Akyurt Belediyesi’nde çalışan işçilerin maaş bordrolarının incelenmesi sonucunda kendilerine her ay nakden yapılan “yiyecek yardımı” ödemesinden gelir vergisi kesintisinin yapılmadığı tespit edilmiştir. Belediye tarafından işçilere ödenen yiyecek yardımı Gelir Vergisi Kanunu’nun 61.maddesinin 2’nci bendinde sayılan ödemelerden olması nedeniyle, gelir vergisine tabii olduğu açıktır. Bu itibarla, yiyecek yardımının gelir vergisi kesintisinden istisna tutulmasına

imkan bulunmamaktadır. b) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Prime Esas Ücretleri düzenleyen, 77'nci maddesine göre; "Sigortalılarla işverenlerin bir ay için ödeyecekleri primlerin hesabında: a) Sigortalıların o ay için hakettikleri ücretlerin, b) Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan sigortalılara o ay içinde ödenenlerin, c) İdare veya kaza mercilerince verilen karar gereğince (a) ve (b) fıkralarında yazılı kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin, Brüt toplamı esas alınır. (Değişik fıkra: 29/07/2003 – 4958 S.K./36. md.) Şu kadar ki, ölüm, doğum ve evlenme yardımları, yolluklar, kıdem, ihbar ve kasa tazminatları, aynı yardımlar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, sigorta primlerinin hesabına esas tutulacak kazançların aylık tutarının tespitinde nazara alınmaz. Bunların dışında her ne ad altında ödeme yapılırsa yapılsın tüm ödemeler prime tabi tutulur." Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınının 29.01.2004 tarih ve 25361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarınının Günlük ve Aylık Tutarlarınının Tespitine İlişkin Tebliği'nin beşinci fıkrasında; "a- Yemek Paraları, 506 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan madde hükmünün uygulanmasında, sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen günlük asgari ücretin %6'sının yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla bu tutardan sigorta primi kesilmemesi" uygun görülmüştür denilmektedir. Gerek, 506 sayılı Kanunu'nun 77'nci madde hükmünden gerekse, tebliğ hükümlerinden anlaşılacağı üzere, işçilere verilen yiyecek yardımı SSK Prim hesabına dahil kazançlardan olup, 16 yaşından büyükler için belirlenen günlük asgari ücretin % 6'sının yemek verilecek olan gün sayısı ile

çarpılması sonucunda bulunacak miktar dışındaki yiyecek-yemek bedelinin aylık sigorta primine esas kazanca dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca; 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun 49.maddesinde; "İşsizlik sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, bu Kanunun 46'ncı maddesi kapsamına giren tüm sigortalılar, işverenler ve Devlet, işsizlik sigortası primi öder. İşsizlik sigortası primi, sigortalının 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77 ve 78 inci maddelerinde belirtilen prime esas aylık brüt kazançlarından, % 1 sigortalı, % 2 işveren ve %1 Devlet payı olarak alınır." hükmü gereğince işçilerce yapılan ödemelerden % 1 oranında işsizlik işçi hissesinin de kesilmesi gerekmektedir. Akyurt Belediyesinde çalışmakta olan işçilerin maaş bordoları incelendiğinde işçilere her ay düzenli olarak "yiyecek yardımı" adıyla verilen nakdi yardımın mahiyeti itibarıyla "yemek yardımı" niteliği taşıdığı açık olduğundan bu yardım üzerinden de -tebliğde belirtilen istisna dışında-ssk işçi ve işveren pirim kesintisinin ve işsizlik fonu işçi ve işveren payının kesilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Yukarıda açıklanan nedenlerle oluşan ... kamu zararının sorumlulara ödettirilmesine karar verildi.]]>